

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний автомобільно-дорожній
університет

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ**

до виконання контрольної роботи
з дисципліни «Основи підприємництва»
для студентів заочної форми навчання
0701 – «Транспорт і транспортна інфраструктура»

Затверджено методичною
радою університету
протокол №3 від 10.12.2008р.

Харків ХНАДУ 2009

Укладачі: Поясник Г.В.
Шершенюк О.М.
Прокопенко М.В.

Кафедра економіки підприємства

ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота повинна включати: титульний лист, зміст, текстову частину, список літератури, додатки.

Обсяг роботи не повинен перевищувати 10-15 сторінок (теоретична частина).

Виклад змісту звіту повинен бути літературним, чітким і ясним, послідовним. Роботу слід писати власноруч, чорнилом (пастою) темного кольору, на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 через один міжрядковий інтервал, або за допомогою комп'ютеру з інтервалом 1.0 (не більше 30 рядків на сторінці).

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами. Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять. Другою сторінкою є зміст, тут номер також не ставиться. На наступних сторінках номер проставляють у правому нижньому куті аркушу без крапки в кінці.

Нумерація розділів (якщо такі є) у роботі повинна бути наскрізною. Після номеру розділу ставиться крапка. Підрозділи нумеруються у межах кожного розділу. (Наприклад 2.1).

Після написання роботи треба давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати. Посилання в тексті на літературні джерела слід зазначати порядковим номером за переліком у списку літератури, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: «... у працях [10-15]».

У посиланнях в тексті на таблиці, слово «таблиця» пишуть скорочено, наприклад «... в табл. 3.2».

Відомості про використані літературні джерела повинні містити прізвище, ім'я, по батькові автора, назву праці, місце і рік видання, номери сторінок.

При оформленні списку використаної літератури необхідно врахувати те, що джерела можуть записуватись або в алфавітному порядку прізвищ або у порядку посилань на них у тексті.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ЗА ТЕМАМИ

Вступ

Навчальна дисципліна «Основи підприємництва» читається для галузі знань 0701 – «Транспорт і транспортна інфраструктура».

В умовах ринкової економіки досягнення бажаних результатів діяльності організації зумовлено ефективністю системи менеджменту, що залежить від рівня підготовки висококваліфікованих керівників та спеціалістів. Дисципліна, що пропонується, призначена допомогти студентам у формуванні комплексу знань у галузі менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями, набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Основний навчальний посібник, що найбільш зручно використовувати для СРС – Підприємство: стратегія, організація, ефективність під редакцією Покропивного С.Ф.

РОЗДІЛ 1. Сутність та організація підприємництва

Тема №1. Сутність підприємництва

Виникнення та еволюція поняття «підприємство». Основні функції підприємництва та комплексна характеристика його сучасної сутності. Предмет і метод «основ підприємницької діяльності».

Тема №2. Основи виникнення і розвитку підприємництва

Організація суспільного виробництва та його структура. Сутність та еволюція економічних систем. Товарне виробництво – матеріальна основа виникнення підприємництва.

Тема №3. Підприємницька ідея та механізм її втілення

Підприємницька ідея. Визначення переваг створюваного підприємства.

Тема №4. Технологія заснування власної справи

Засновницькі документи та їх підготування. Статутний фонд та його формування. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема №5. Організація бізнесу

Основні способи організації власного бізнесу. Обмеження підприємництва. Припинення діяльності підприємства.

РОЗДІЛ 2. Загальні умови підприємницької діяльності та основні види підприємств

Тема №6. Економічна свобода і підприємництво

Економічна свобода – основна передумова розвитку підприємництва. Рушійні сили підприємництва. Умови та принципи підприємницької діяльності.

Тема №7. Закони функціонування ринку і поведінки товаровиробників

Попиті закон попиту. Пропозиція і закон пропозиції. Еластичність попиту і пропозиції. Закони, які управляють поведінкою підприємців-товаровиробників.

Тема №8. Конкуренція як засіб реалізації підприємництва

Сутність конкуренції. Форми та методи конкурентної боротьби. Конкурентоспроможність підприємства.

Тема №9. Власність підприємств та їх структура

Сутність і структура економічної власності. Основні типи та форми власності. Основні види підприємств та їх організаційні форми. Організаційно-правові форми підприємств та підприємницької діяльності.

РОЗДІЛ 3. Економіка підприємства та зовнішні чинники його діяльності. Міжнародні форми та державне регулювання підприємницької діяльності

Тема №10. Маркетингова діяльність на підприємстві

Сутність та еволюція маркетингу. Види маркетингової діяльності. Стратегія програми та принципи маркетингу.

Тема №11. Витрати виробництва та цінова політика підприємства

Сутність і структура витрат виробництва. Сутність та види цін. Цінова політика підприємств.

Тема №12. Товарна політика підприємства

Якість товарів та їх доведення до споживачів. Життєвий цикл товару. Закономірності створення нових товарів. Ринкова символіка товару.

Тема №13. Фінанси і податки

Фінанси підприємства та фінансовий менеджмент. Джерела фінансових ресурсів та процес інвестування. Сутність та механізм фінансового планування на підприємстві. Інвестиційні проекти підприємств та їх ефективність.

Тема №14. Економічні ризики в підприємницькій діяльності

Причини економічних ризиків. Сутність та основні види ризиків. Управління економічними ризиками. Механізм зменшення основних економічних ризиків.

Тема №15. Менеджмент у підприємстві

Сутність менеджменту. Функції менеджменту та форми управління підприємством. Етапи та методи прийняття управлінських рішень. Принципи та критерії роботи менеджера.

Тема №16. Основи бізнес-плану

Сутність та принципи складання бізнес-плану. Техніка складання бізнес-плану. Структура та зміст бізнес-плану.

Тема №17. Міжнародні економічні відносини і міжнародне підприємництво

Світова та торгівля та зовнішньоекономічна діяльність підприємств. Вивіз капіталу та його форми. Міжнародна міграція робочої сили та її регулювання.

Тема №18. Форми спільного міжнародного підприємництва

Сутність та структура вільних економічних зон. Технополіси та досвід їх створення у розвинутих країнах світу. Сутність та умови реєстрації офшорних компаній. Спільні підприємства та їх структура.

Тема №19. Державне регулювання підприємництва

Необхідність державного регулювання підприємницької діяльності. Сутність державного регулювання підприємницької діяльності, його форми та методи. Антимонопольна діяльність держави. економічна безпека підприємництва. Правова база підприємництва в Україні.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ СВМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота виконується в такій послідовності:

1. Вибір теми.
2. Складання плану роботи.
3. Вивчення літератури за темою дослідження.
4. Написання і оформлення теоретичної частини роботи.
5. Вирішення практичного питання.
6. Підготовка до захисту і захист контрольної роботи.

Теми теоретичної частини самостійної роботи

У теоретичній частині висвітлюється теоретичні аспекти проблеми. Крім того треба розкрити здібності студента до самостійної творчості, проявити вміння застосовувати теоретичні знання в умовах практичної діяльності. Підрозділи даного розділу повинні бути більш конкретними, детально розкривати суть проблемного питання.

Виконання практичної частини передбачає вирішення практичних питань за умовними індивідуальними даними.

У цій роботі обов'язково повинен бути список використаної літератури.

Тематика теоретичних питань наведена у таблицях 1 і 2.

Завдання на контрольну роботу і вибір варіанта

Нижче приведено десять завдань, в кожному з яких міститься два теоретичні питання і одне прикладне завдання. Вибір завдання проводиться по передостанній і останній цифрам шифру студента (номери залікової книжки).

Студенту може бути видано індивідуальне завдання.

Таблиця 1 – Схеми вибору завдання

Остання цифра шифру	Номери варіантів питань і завдань	Передостання цифра шифру									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Номер завдання									
0; 5		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1; 6		1	2	3	4	5	4	3	2	1	5
2; 7		2	3	4	5	1	3	2	1	2	4
3; 8		3	4	5	1	2	2	1	5	3	3
4; 9		4	5	1	2	3	1	5	4	4	2
		5	1	2	3	4	5	4	3	5	1

Таблиця 2 – Тематика контрольних робіт

ЗАВДАННЯ 1

Номер и варіан тів	Перше питання	Друге питання	Практичне завдання
1	Історія розвитку підприємництва і його визначення	Об'єкт підприємницької діяльності	Порядок державної реєстрації суб'єктів підприємництва
2	Конституційне право на підприємницьку діяльність	Форми співробітництва у сфері виробництва	Порядок видачі ліцензій на окремі види діяльності
3	Поняття і значення підприємницької діяльності	Структура капіталу і управління капіталом	Порядок видачі патентів на деякі види підприємництва
4	Види і форми підприємницької діяльності	Маркетинг в діяльності підприємця	Вибір теми і девізу рекламної кампанії (власний приклад)
5	Економічні, соціальні і правові умови підприємництва	Ефективне використання факторів виробництва	Складіть варіант контракту між виробником товару і продавцем

ЗАВДАННЯ 2

Номер и варіан тів	Перше питання	Друге питання	Практичне завдання
1	2	3	4
1	Види підприємництва, їх особливості і сфери вживання	Менеджмент підприємницьких структур. Сутність менеджменту і проблеми його розвитку	Розробіть Статут товариства з обмеженою відповідальністю
2	Сутність виробничого підприємництва, його визначальна роль серед інших видів підприємницької діяльності	Державне регулювання підприємницької діяльності	Складіть маркетингове дослідження по продукту (продукт і ринок по вибору)

ПРОДОВЖЕННЯ ЗАВДАННЯ 2

3	Сутність і значення комерційного підприємництва. Особливості його розвитку в Україні	Система забезпечення функціонування підприємства	Перерахуйте санкції за порушення антимонопольного законодавства України
4	Сутність і значення фінансового підприємництва. Загальні ознаки і відмінності порівняно з розвиненими країнами	Підприємницький договір. Загальне поняття і класифікація	Припинення діяльності і припинення суб'єктів підприємництва
5	Вміст і перспективи розвитку в Україні консультаційного підприємництва	Поняття про підприємницький успіх	Складіть договір фінансового лізингу

ЗАВДАННЯ 3

Номер і варіантів	Перше питання	Друге питання	Практичне завдання
1	Правове регулювання малого підприємництва	Управління фінансами підприємства	Перерахуйте учасників зовнішнього середовища підприємства (підприємство на вибір)
2	Оподаткування підприємницької діяльності	Джерела формування статутного капіталу різних видів підприємств	Охарактеризуйте основні особисті якості підприємця
3	Ризики в підприємницькій діяльності	Діяльність товарних бірж. Світовий досвід. Товарні біржі України.	Опишіть основні типи конфліктів і шляху виходу з них
4	Конкуренція підприємців	Посередницька підприємницька діяльність	Перерахуйте основні місцеві збори і податки
5	Відповідальність підприємців	Інноваційне підприємництво	Охарактеризуйте етапи життєвого циклу товару(товар, послуга з вибору)

ЗАВДАННЯ 4

Номер и варіантів	Перше питання	Друге питання	Практичне завдання
1	Збутова політика підприємства	Фінансова звітність фірм	Приведіть приклад граничної корисності товару
2	Цінова політика підприємства	Цінні папери. Поведінка підприємства на ринку цінних паперів	Приведіть приклад порівняльної переваги
3	Просування товару. Види і цілі	Лізинг і факторинг	Приведіть приклад ефективного використання чинників виробництва
4	Товарна політика підприємства	Зовнішньоекономічна діяльність підприємства	Приведіть приклад виробництва товару, альтернативні витрати якого - мінімальні
5	Стратегічне маркетингове планування	Фінанси підприємства і податки	Приведіть приклад абсолютної і відносної обмеженості чинників виробництва

ЗАВДАННЯ 5

Номер и варіантів	Перше питання	Друге питання	Практичне завдання
1	Форми співпраці у сфері виробництва	Цілі і функції менеджменту	Розгляньте позитивні і негативні сторони реклами
2	Форми співпраці у сфері товарообміну	Місія і цілі організації	Розгляньте позитивні і негативні сторони особистого продажу
3	Форми операцій у сфері торгівлі	Формування і орієнтація мети	Розгляньте позитивні і негативні сторони пропаганди
4	Форми співпраці у сфері фінансових відносин	Типи організаційних структур	Розгляньте позитивні і негативні сторони стимулювання збуту
5	Загальні поняття про підприємницький договір	Організаційні структури управління	Розробіть схему збуту товару при широкому каналі другого рівня (товар на вибір)

ЗАВДАННЯ 6

Номер и варіан тів	Перше питання	Друге питання	Практичне завдання
1	Поняття торгівлі і її види	Система оподаткування підприємницької діяльності	Побудуйте і проаналізуйте графік, що характеризує «ефект заміщення» (товари на вибір)
2	Порядок заняття торговельною діяльністю, правила торговельного обслуговування населення	Характеристика окремих видів податків (податок на прибуток, податок на додану вартість, акцизний збір)	Побудуйте і проаналізуйте графік, що характеризує «ефект доходу» (товари на вибір)
3	Продаж продовольчих і непродовольчих товарів	Контроль за сплатою податків	Побудуйте і проаналізуйте графік «рівновага» споживача (товари на вибір)
4	Здійснення торгівлі на ринках	Роль аудиту для підприємця	Побудуйте і проаналізуйте карту байдужості (товари на вибір)
5	Правове регулювання ярмаркової торгівлі	Відповідальність за порушення податкового законодавства	Побудуйте і проаналізуйте криву байдужості (товари на вибір)

ЗАВДАННЯ 7

Номер и варіантів	Перше питання	Друге питання	Практичне завдання
1	Поняття монополії. Види монополій.	Види інвестицій	Приведіть приклад договору купівлі-продажу і міни (бартеру)
2	Визначення монопольного положення суб'єкта господарювання за законодавством України.	Поняття і види інвестиційного договору	Приведіть приклад договору майнового найму (оренда)
3	Державний контроль за діяльністю суб'єктів господарювання, що займають монопольне положення на ринку	Концесії. Угоди про розділ продукції	Приведіть приклад договору лізингу
4	Санкції за порушення антимонопольного законодавства України	Інвестування в спеціальних (вільні) економічних зонах.	Приведіть приклад договору підряду
5	Історія розвитку антимонопольного регулювання. Світовий досвід	Офшорні зони. Особливості правового режиму.	Приведіть приклад договору про спільну діяльність

ЗАВДАННЯ 8

Номер и варіантів	Перше питання	Друге питання	Практичне завдання
1	Просування товару. Види і цілі	Законодавство про зовнішньоекономічну діяльність підприємців	Розробити структуру бізнес-плану підприємства (підприємство на вибір)

ПРОДОВЖЕННЯ ЗАВДАННЯ 8

2	Техніка реклами	Ліцензування і квотування зовнішньоекономічних операцій	Розробити план маркетингу бізнес-плану підприємства (підприємство на вибір)
3	Техніка особистого продажу	Розрахунки по зовнішньоекономічних контрактах	Розробити організаційний план бізнес-плану підприємства (підприємство на вибір)
4	Пропаганда і стимулювання збуту	Зовнішньоекономічні операції з давальницькою сировиною	Розробити структуру управління виробничого підприємства
5	Методи оцінки ефективності просування	Санкції за порушення законодавства про зовнішньоекономічну діяльність	Розробити структуру управління університету

ЗАВДАННЯ 9

Номер і варіантів	Перше питання	Друге питання	Практичне завдання
1	Організаційна структура і функції менеджменту	Поняття посередника і його функціональне призначення	Приведіть методи формування ціни на товар (товар і ринок на вибір)
2	Вибір управлінської стратегії	Біржове підприємництво	Охарактеризуйте графік попиту і пропозиції товар. Вкажіть ситуації: дефіцит, затоварювання
3	Органи фірми і її менеджмент	Банківська діяльність. Причини банківських криз в країнах СНД.	Проаналізуйте статті собівартості у виробництві товарів народного споживання (приклад на вибір)

ПРОДОВЖЕННЯ ЗАВДАННЯ 9

4	Менеджер як чинник управління підприємством	Комівояжерство, аукціонерство, ф'ючерси і ріелторство	Приведіть методи планування витрат виробництва (приклад на вибір)
5	Організаційні структури управління фірмами	Методи проведення консультаційного підприємництва	Приведіть приклад розрахунку залишково прибутку виробничого підприємства

ЗАВДАННЯ 10

Номер и варіан тів	Перше питання	Друге питання	Практичне завдання
1	Відповідальність підприємців перед державними органами управління	Життєвий цикл товару. Етапи ЖЦТ. Поведінка підприємця на різних етапах ЖЦТ	Вкажіть достоїнства і недоліки індивідуального підприємництва
2	Відповідальність підприємців перед партнерами за господарськими договорами	Економічні методи прийняття підприємницьких рішень	Вкажіть достоїнства і недоліки товариств
3	Відповідальність підприємців за порушення трудових прав працівників	Чинники, що надають дію на об'єм виробництва	Вкажіть переваги і недоліки відкритих акціонерних товариств
4	Відповідальність підприємців перед власником майна підприємства	Управління якістю продукції	Вкажіть переваги і недоліки закритих акціонерних товариств
5	Органи, що розглядають суперечки підприємців	Маркетинг в підприємстві	Складіть портрет сучасного підприємця

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання контрольної роботи
з дисципліни «Основи підприємництва»
для студентів заочної форми навчання
0701 – «Транспорт і транспортна інфраструктура»

Укладачі: ПОЯСНИК Георгій Володимирович
ШЕРШЕНЮК Олена Миколаївна
ПОКОПЕНКО Микола Вікторович

Відповідальний за випуск: Посипай В.Г.

Підп. до друк.
Друк офсетний
Тираж екз.
Зак. №

Формат 60×80
Ум. др. л.

1/16 Бум. Тип №
Нав - вид. л.
Ціна договірна

ХНАДУ, ГСП, Харків, вул. Петровського, 25

Підготовлено у Харківському національному автомобільно-
дорожньому університеті